

Kun Béláné köszöntése

Kun Béláné, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő harcosának özvegyét 80. születésnapja alkalmából köszöntötte Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, és átadta neki a Központi Bizottság levelet és ajándékát. Jelen volt Biszku Béla, a Politikai Bizottság tagja, a Központi Bizottság titkára.

Barátsági gyűlés Odesszában

A Moszkvai Rádió a Csongrád megyei delegáció látogatásáról

Vasárnap este közölte a moszkvai rádió magyar nyelvű adásában, hogy meleg fogadtatásban részesítették Odesszában azt a Csongrád megyei delegációt, amelynek vezetője dr. Komócsin Mihály a megyei pártbizottság titkára. Beszámolt a rádió a delegáció látogatásáról. Többek között arról, hogy küldötteink szombaton

felkeresték az odesszai ruhagyárt, ahol ez alkalomból munkásgyűlést tartottak a magyar-szovjet barátság jegyében. Itt Kónya Sándorné, a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat pártbizottságának titkára tolmácsolta a Csongrád megyeiek üdvözlését. Ugyancsak látogatást tettek küldötteink az odesszai játékfilmstúdióban is.

A nyomda IV. ötéves tervéből

A szellem építőkövei: a könyvek

A szép könyvek műhelye, a Szegedi Nyomdába több okból is időszerű be kíváncskodni. Számvetésre szőlt a közelgő év vége, új terveikről kezdődik az új esztendővel — tudakozódni és tudósítani ez már magában is elég ok. Még inkább fokozhatja az érdeklődést, hogy, mint ismeretes, a nyomdaipar nagyarányú — 40—45 százalékos — fejlesztésére van szükség a negyedik ötéves terv során.

Nekem közvetlenül a X. pártkongresszus költő-küldötteinek, Garai Gábornak a felszólalása adott inspirációt a tájékozódásra. Ő fejtegette többek közt a könyvkiadás jelenlegi kínos helyzetét és a nyomdaipar elmaradottságát, korszerűtlenségét, az összekapcsolódást, amelyről gondolkodni ma már sürgőssé — méghozzá tette sürgőssé — köteleesség.

Miről is van szó tulajdonképpen? Csak arról, hogy a — tesszem azt — 1970-ben írott szépirodalmi mű esetleg csak két-három év múltán jelenhet meg, beszámítva a könyvkiadói és a nyomdai átfutási időt, belekalkulálva a folytonos toldásokat-csúszásokat? Vagy arról, hogy a szakkönyvek, amelyekből a ma technika, tudomány kívánczok a szakemberekhez, szintén sokára, nem egy esetben késve jutnak el hozzájuk? S hogy így a bennük foglalt tudnivalók időközben elavulhatnak, túlhaladottá válnak? Igen, elsősorban ezekről van szó, de még sok másról is; általában pedig a kielégítetlen igényekről, korszerűtlenségről és elmaradottságról. Azon a területen, amely pedig egész népgazdaságunk számára fontos is-

mereteket is közvetít. Mert ha csak a szakkönyvek és a most annyira szorgalmazott intenzív fejlesztés összefüggéseire gondolunk is, elég, hogy meggyőzően benünk: a nyomdaipar gyorsan és erőteljesen fejleszteni kell.

Ahhoz, hogy az építőipar fejlődjön, téglákra, blokkokra, panelekre van szükség. A könyvek: a szellem építőkövei. S ha mi „építkezni” akarunk művelődésből, tudományos eredményekből, technikai vívmányokból — akkor a könyv születésénél is ügyesebben, több odaadással kell bábkodni.

Néhány adat könyvnyomtatásunk helyzetéről. Országosan körülbelül 1500 tonna könyv lesz a nyomdaipar idei adóssága. A Szegedi Nyomdában beszélgetésünk úgy állt a helyzet, hogy matematikai szakkönyveket már csak 1972-re vállalnak, szépirodalmi művek kiadását csak 1971 második felére. Náluk egyébként — 56,4 millió forintot termel — a terv 105,4 százalékos túlteljesítése várható. Ezen belül 104,6 százalék a könyv- és folyóirat-terv teljesítése.

Tehát a kiadók igényeinek azt a részét, amit vállaltak, lényegében kielégítik, sőt minél többet igyekeznek adni. Erre törekcsenek már azért is, mert a Szocialista Munka Vállalat cím birtokosai és ez a cím kötelező.

De ha utánanéznünk, mit várnak a könyvkiadók a továbbiakban, képet alkothatunk az igények nagyságáról. A Tankönyvkiadó 300—400 tonnával szeretné növelni a jelenlegi mennyiséget, a Magvető a mostani 95 tonna helyett 300 tonna könyvet kérne évente, a Mű-

szaki Könyvkiadó 250 tonnányit a mostani 100 helyett. Hogy a többi — hét kiadónak dolgoznak — ne is említsük. Viszont a napilapokkal, üzemi újságokkal, folyóiratokkal kapcsolatos igényeket, a nyomtatványok iránti keresletet is ide kell sorakoztatni a sürgőssérvé közé.

Mit hoz a nyomdaipar negyedik ötéves terve — ez most nagyon fontos kérdés. A Szegedi Nyomdában már kirajzolódik: a városi tanács vb megtárgyalta és elfogadta a 65,6 millió forint rekonstrukciós beruházás tervét, Tízmillió forint állami támogatás, több mint 30 millió preferált hitel, 25,6 millió saját ráfordítás adja ki ezt az összeget.

Mire költik majd? Részben építkezésre — megvették a vendéglátó vállalat Kőlcsey utcai épületét, így „szomszédosan” tudnak tervezkedni — a szegedi központban. De Hódmezővásárhelyen, Szentesen is építkeznek. A szociális körülmények is tovább javulnak a vállalatnál. Legtöbbször gépesítésre költenek a következő öt évben. Több mint 45 millió forint értékben importálnak korszerű gépeket, berendezéseket. Drága dolgokat; az NDK-ból behozandó rotációs gép például mintegy 12 millióba kerül. Többé, mint a várható állami támogatás összege; innen van, hogy keveslik is az így kapott pénzt a nyomda vezetői.

A negyedik ötéves terv időszakban 68,5 százalékkal szeretnék emelni a könyvtermelést a nyomdában. A napilapok oldal- és példányszámának kb. 20 százalékos emelése mellett 200 tonnányi kisebb példányszámú folyóirat elkészítése is lehetővé válik. A nyomda kapacitása ma így oszlik meg: egyharmad könyv, egyharmad napilap, folyóirat, s a termelés egyharmada az úgynevezett szabadtársaságok üzemeltetésére szolgál. Az utóbbiak — gyártmányismertető prospektusok, nyomtatványok, stb. — gyártására szintén nagy az igény, többek közt ofset nyomógépekkel, minőségi nyomást biztosító magasnymógépekkel érik majd el, hogy ezekből is többet készíthessenek.

A Beruházási Banknál már ott a hitelkérelem, a vezetőik bíznak benne, hogy kedvezően bírálják el, preferenciákat kapnak a beruházáshoz. S ami a legfontosabb: már a jövő év első felében kezükben lesz a döntés, hogy hozzákezdhetnek a mielőbbi realizáláshoz.

A mielőbbi — hangsúlyos szó. Mutatja, hogy most már a teljes megvalósulásig kell sürgetni a nyomdaipar fejlesztését, hogy mind többet adhasson az országnak a szellem építőköveiből: könyvekből, újságokból.

Simai Mihály

„En őt dicsérem...”

Mindig határozottabb két lábon álló példával kezdeni az írást, de jobb, ha az ember higgadtan próbálja kezelni az okfejtést. De hogy a téma megjelölése már az elején itt legyen: hogyan neveljük munkára fiainkat, lányainkat?

Kérdéshetnék: miért kell attól tartani, hogy valaki nem képes megőrizni nyugalomát, ha erről szól? A munkáról írni szép, felemelő sorokat, szenvedélyesen, csak nem nehéz? Aztán az is közismert, mennyit áldoz rá az állam, hogy gyerekeink tanműhelyekben, politechnikai termekben, szakemberek irányításával szokják a kétkézi munkát. Újságból, rádióból, televízióból értesülünk róla, milyen jók és hasznosak — a diákoknak és szülőknek, de a népgazdaságnak is — az önkéntes nyári építőtáborok. Ezekben politikai nevelő is a közös munka, a legtöbb nagydiák meg éppenséggel itt szerzte azt az igenis jelentős élményt, hogy szükség van két keze munkájára, hogy íme, ő felnőtt és hasznos ember. Szabad akarataiból és fiatalos virtussal meg tudja mutatni, hogy helytáll, ha építeni kell az árvízkarosultak házát és segíteni kell a terménybetakarításban, ha helyt kell állni egy gyári hajrában. A tapasztalt szülők tudják, milyen jellempróbáló és jellemformáló erő ez a romantikus „hórukk”. A szakképzett nevelők pedig azt is tudják, hogy a közösségekben végzett munkák sikerélményei életre szólóak lehetnek. Az építőtáborban a vetélkedő brigádok valóságos kis harci csapatokká kovácsozódnak, s az a diák, aki ott — esetleg vagányságból — megfeszített erővel dolgozott, a munkasílemben is jó tagja lehet brigádjának, talán maga igyekszik majd munkatársaiból ilyen közösséget szervezni. S amikor a közös munka örömeiről szólnak, cseppet se becsüljük le azokat a diákokat, akik nem táborban ugyan, de két-három hetet dolgoztak a nyáron, hogy megvehessék öszre-télre az új ruhát, cipőt, esetleg a régen áhított, divatos farmert. Nemes cél volt az is, és a becsületes helytállással szerzett holmink bizonyára nagyobb is lesz az értéke szemükben.

Volt nap a nyáron, hogy 350 diák is sürgött-forgott a Szegedi Konzervgyárban és ez már az írás példatárához tartozik: kevés volt az idő is a munkákész, kisegítették a gyárat a gyerekek, a felnőtt módra helytálló diákok. Ez bizony volt, amelyik elé 2000—2200 forintot számoltak le, de a legtöbbje is 1400—1500 forintot keresett. Az ilyen lehetőség maga is hajtóerő, de nyilván támogatta a lendületet a szülői biztatás, elismerés is. És a gyári munkások szeretete. Mert elismerték őket, éreztették a szorgos haddal, hogy becsüljük kitartásukat.

Jött aztán az ősz, a korán fagyot lehelő szeptember, a gyár erejét meghaladóan sürgött paprikafeldolgozó szezon. Az iskolásokat kellett hívni ismét. És jöttek. Csak hogy nem ismertek rá a sok ismerős gyerekekre! Hancúroztak az udvaron. Kiszédtek a befőttesüvegekkel teli ládákat a rakományból. Diákos csíny! — legyint-hetnének. Csak hogy tonnányi súlyok zúdultak volna a csínytevők nyakába. Ez már maga is téma, szinte hallom a szülők szörnyűlködését: hogy lehet, hogy ilyen megtörténhetett? De ugyanígy szörnyűlködtek a gyárban is, hiszen ezúttal a gyereksereg tanári felügyelettel volt ott. Az igazság az, hogy talán rá se jöttek volna — ha csak a szállításkor nem —, ha nem figyelnek fel arra, milyen különös lustaság vett erőt a diákokon. Akik itt szorgoskodtak a nyáron, s most úgy szólnak hazajöttek, amikor beletétek a gyárkapun, nyári teljesítményüknek har-

madát ha elérték. Hát fejtsse meg valaki, ha tudja! — néztek egymásra a gyárbeliek. Azt azonban ki kell hagyni a számitásból, hogy tán a felügyelet nem tett volna a gyerekeknek, mert az az igazság: nem minden iskola diákjai voltak „bágyadtak”!

Különben: a gyerekek nem „saját zsebre” dolgoztak.

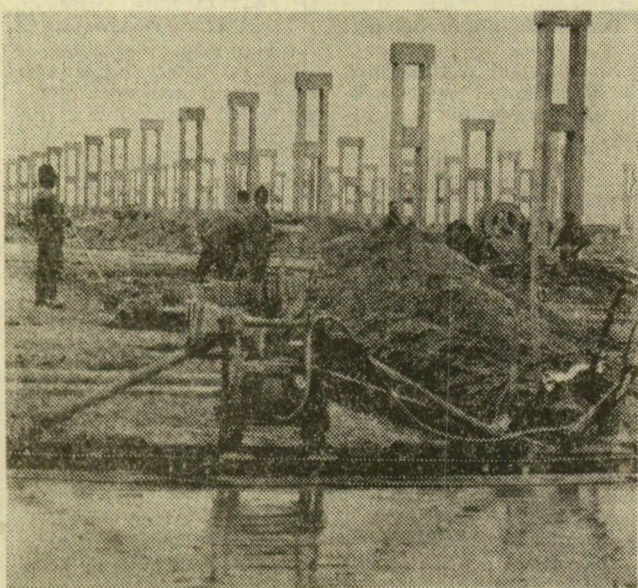
Mit hallottak vajon munkakezdés előtt a közösen és a közösséget végzett munka tisztességéről?

Mit hallanak egyáltalán a munka rangjáról? És nemcsak az iskolában, hanem a felnőtt társadalomban is. Hiszen valljuk meg őszintén: nálunk nyugodtan lehet gúnyolódni azoknak, akik becsülettel, töretlen kedvvel, akarattal dolgoznak. Akit gúnyolnak, inkább hallgat, esetleg zavartan mentegetőzik, hogy kell a pénz, vagy ilyesmi. Mert a nagyhangú jópofák különben neveléssé teszik, hiszen az alaphangot — ki érti, miért? — ez az ügyeskedő, sérvet nem kapó, kibúvót mindig találó embertípus próbálja megadni. Pedig ezek az emberek — a legnagyobb számítás szerint is — kevesen vannak. És ezt most nem azért állítjuk, hogy sarkítottak legyen az ellentét. Ez tény, a statisztika igazolja: az utóbbi hat esztendőben a szakmunkások 70 százaléka egyáltalán nem változtatott munkahelyet, a fennmaradó 30 százalékban is nyilván sok olyan van, aki egyszer feltehetőleg indokoltan keresett új állást. Világos tehát: többségben vannak a kitartóan dolgozó emberek. Bár az is igaz, hogy sokan nem tesznek meg mindent, nem dolgoznak meg a bérükért, s nekünk ezt még el kell tűrnünk egyelőre. Feszültséget okoz ez a társadalomban, ezt a kongresszust előkészítő párttervezeteken elhangzott jó néhány felszólalás is bizonyítja. Nem lehet azt állítani, hogy véletlen a lógósok és ügyeskedők jelenléte. Gazdasági életünk új arculatának formálódása, az érdekek és ösztönzők kialakulása, összehangolódása még nem fejeződött be, még elmosódnak az értékredek. Talaja van még az ügyeskedésnek, a látszatmunkának, hogy a szélhámosaságot ne mondjunk. Röviden szólva: nem állíthatjuk meg, hogy társadalmunkban — amely a munka szerinti elosztás társadalmak — a jövedelem máris a valódi hasznosság mutatója lenne; kivételként, de szép számmal vannak még „haszonélvezők”. Az idő — az egyre tökéletesedő gazdasági rendszer — ellenük dolgozik, ellenük, akiket ma még kényszerűségből tűrünk el, vagy éppen azért, mert nem mindig ismerjük fel valódi arcukat. De azt azért nem engedhetjük meg, hogy az alaphangot ők adják meg.

S itt kapcsolódik a diáklustasággal kapcsolatos csodálkozásunk ismét a mondandóhoz: nagy luxus lenne, ha nem igyekeznénk a gyereksereget szívvel-lélekkel dolgozó felnőttekké nevelni. S ha ők jönnek az általunk is olyannyira ismert rossz példákkal? Meg kell velük értetni, hogy a még meglevő visszasságok, olykor fejtegetőre állított értékredek ellenére is — a költőt idézve szabadon — őt dicsérjük csak, az élet anyját, a munkát. Munkás társadalmunk élő és ható törvénye, hogy csak a társadalom szolgálata, a becsületesen végzett munka lehet értékredukunk alapja — s ezen az alapon ki kell állnunk szavakban és tettekkel is a szorgalom, az önzetlenség, a becsület mellett. Bizvást mondhatjuk, hogy ez rajtunk múlik, pontosabban: példaadó munkánkon, amelytől jövőendő győzelmünk ered.

P. Szőke Mária

Betonút a házgyárhoz

Somogyi Károlyné felvétele

Az épülő házgyárhoz egyre több gépkocsi, munkagép érkezik. A DELEP munkásai nemrég betonút építését kezdték meg, hogy a közlekedés zavartalanabb legyen.

Képünk az útépitést mutatja be

Tanácskozás Szegeden a kibernetika alkalmazásáról

A Neumann János Számítógéptechnikai Társaság szegedi csoportja rendezésében hétfőn, tegnap kétnapos tanácskozás kezdődött Szegeden.

A tanácskozás témája: a számítástechnikai és kibernetikai módszerek alkalmazása az orvostudományban és a biológiában. Több mint száz orvos, biológus és számítástechnikai szakember húsz előadást hallgat meg az automatizáció az elektronikus számítógépek, a kibernetika alkalmazásáról a gyógyászat és a biológia területén, illetve az egészségügyi szervezés gyakorlatában. (MTI)

KGST-ülés

A KGST fémkohászati állandó bizottsága december 8—14 között Budapesten tartotta 33. ülését, amelyen részt vett a Bolgar Népköztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Magyar Népköztársaság, a román Szocialista Köztársaság és a Szovjetunió delegációja. Részt vett az ülésen Jugoszlávia delegációja is. Megfigyelőként ott voltak a KNDK képviselői.

Magyar— csehszlovák tervegyeztetés

Václav Hula, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság kormányának elnökhelyettese, tervezési miniszter hétfőn Budapestre érkezett, hogy Párdi Imrével, az Országos Tervhivatal elnökével a két ország 1971—75 évekre szóló népgazdasági terveinek egyeztetésével kapcsolatos tárgyalásokat bfejezze. A csehszlovák delegációt a Ferihegyi repülőtérén Párdi Imre, továbbá a Külkereskedelmi Minisztérium, a Külügyi Minisztérium, a Kohó- és Gépipari Minisztérium és az Országos Tervhivatal több vezető munkatársa fogadta. Ott volt Frantisek Dvorsky, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több vezető munkatársa is.